

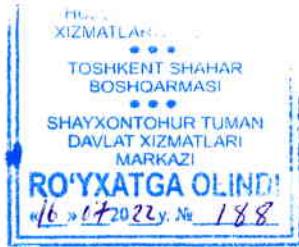
«РҮЙХАТГА ОЛИНГАН»

Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлиги
хузуридаги давлат хизматлари агентлиги
Тошкент шаҳар бошқармаси
Шайхонтохур туман давлат хизматлари
маркази

«ТАСДИҚЛАНГАН»

“30” июн 2022 йилдаги
№ — - сонли умумий йигилини
баённомаси билан (1-илова)

« » 20 йил №

**АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ШАКЛИДАГИ
“ALFA INVEST sug‘urta kompaniyasi”нинг
УСТАВИ
(янги таҳрирда)**

Тошкент-2022

Мазкур устав қонунчилик ва ўз таъсис хужжатлари асосида фаолият юритувчи акциядорлик жамияти шаклидаги “ALFA INVEST sug‘urta kompaniyasi”нинг асосий хужжати бўлиб, унинг мақсади, вазифалари ва фаолият тартибини белгилайди.

1-МОДДА: УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Акциядорлик жамияти шаклидаги “ALFA INVEST sug‘urta kompaniyasi” (матида «Жамият» деб юритилади) Ўзбекистон Республикасининг янги таҳрирдаги “Сугурта фаолияти тўғрисида”ги қонуни (23.11.2021 йилдаги ЎРҚ-730-сон) 39-моддаси талабларига биноан масъулияти чекланган жамият шаклидаги «ALFA INVEST» сугурта ташкилотини (аввал Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлиги томонидан 2003 йил “24” июнда 188-сонли реестр рақами билан рўйхатга олинган «ALFA INVEST» ёпик акциядорлик жамияти сугурта ташкилотини 2014 йил 28 ноябрь куни қайта ташкил этиш орқали 188-сон реестр рақами билан рўйхатга олинган «ALFA INVEST» масъулияти чекланган жамияти сугурта ташкилоти) ўзгартириш шаклида қайта ташкил этиш йўли билан хўжалик фаолияти юритили ва фойда олиш ҳамда умумий сугурта соҳасида сугурталовчи фаолиятини амалга ошириш мақсадида тузилиди.

1.2. Жамият масъулияти чекланган жамият шаклидаги «ALFA INVEST» сугурта ташкилотининг барча мулкий ва номулкий хукуқлари ҳамда мажбуриятлари бўйича хукукий вориси ҳисобланади.

1.3. Жамият устав фонди акциядорларнинг Жамиятга нисбатан хукукларини тасдиқловчи муайян микдордаги акцияларга тақсимланган тижорат ташкилоти ҳисобланади ва қўйидаги хукуқлар билан бирга, аммо улар билан чекланмаган ҳолда, Ўзбекистон Республикасининг тегишли қонун хужжатларида назарда тутилган юридик шахснинг барча хукукларига эга бўлади:

- сугурта (қайта сугурта) шартномаларини тузиш, ўзгартириши ва бекор қилини, сугурта товоини амалга ошириш ва умуман қонунчиликда ўрнатилган тартибда сугурта ишини юритили билан шуғулланиш;

- исталган хорижий валютада ифодаланган капитал қўйилмалар ва ҳисоб рақамлари билан ишлап ҳамда ҳар қандай хорижий валюгада ифодаланган исталган маблагларни Ўзбекистонга ва Ўзбекистондан ўтказиш хукукига эга бўлиш;

- исталган валютада ифодаланган ҳар қандай келишувни, шу жумладан ушибу тоифадаги келишувга турли хизмат кўрсатишлар, техник хизмат кўрсатишлар ва қайта сугурталаш тўғрисидаги шартномаларни ҳам қўшиган ва улар билангина чекланмаган ҳолда тузиш ва ушибу келишувда назарда тутилган тўловларни исталган валютада амалга ошириш;

- қимматбаҳо қоғозлар ва ҳар қандай бошқа активларни исталган усулда сотиб олини, эгалик қилиши, сақлаши, фойдаланиши, тасарруф этиши, улардан халос бўлиш ёки гаровига қўйини;

- Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва бошқа жойларда бўлимлар, ваколатхоналар, филиаллар, шўъба корхоналари ва бошқа бўлинмаларни очиши, бошқа ташкилотларнинг акцияларига эгалик қилиш ва исталган бошқа жисмоний ёки юридик шахслар билан ҳамкорликда ҳар қандай акциядорлик жамияти, ширкат, хўжалик жамияти, қўшма корхона, бошқа ҳар қандай ўюшма ёки ташкилотнинг фаолиятида иштирок этиши;

- исталган қўринишдаги ва мазмундаги ҳар қандай шартномавий муносабатларга қўшилини, мажбуриятлар бўйича жавобгар бўлиш, заём ва кредитлар олиш, ўз мажбуриятларини исталган тоифадаги қимматбаҳо қоғозлар, имтиёзлар ёки даромадлар билан кафолатлаш ҳамда исталган жисмоний ёки юридик шахсларнинг мажбуриятлари учун кафиллик ва кафолатлар берини;

- ўз маблагларини сармоя сифатида депозитга қўйиш ва қайта молиялаштириш;

- Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва ундан ташқарида исталган валютада ифодаланган молиявий активларга эгалик қилиши, фойдаланиши ва тасарруф этиши;

- Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва ундан ташқарида банк ҳисобвараклари очини;

- қонун ҳужжатларида белгиланган микдорга қўшимча тарзда нафақалар тўлани ёки ўзининг расмий шахслари, директорлари ва ходимлари учун ҳар қандай нафақа дастурлари, даромадларни тақсимлашда катнашиш режалари ёки бошқа дастурларни ишлаб чиқини.

1.4. Жамият Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги ва таъсис хужжатлари асосида фаолият юритади.

2-МОДДА: ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИ, УЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

2.1. Жамият акциядорлари матнда «Акциядор» деб юритилади.

2.2. Акциядорнинг ҳуқуқлари:

- жамият акциядорларининг реестрига киритилиш;
- депо ҳисобварағидан ўзига тааллукли кўчирма олиш;
- жамият фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзида олиш;
- жамият тугатилган такдирда ўзига тегишли улушга мувофиқ мол-мулкининг бир қисмини олиш;
- жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари тўгрисида тўлиқ ва ишончли ахборотни белгиланган тартибда олиш;
- олган дивидендини эркин тасарруф этиш;
- қимматли қофозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органида, шунингдек судда ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;
- ўзига етказилган зарарнинг ўрни қопланишини белгиланган тартибда талаб қилиш;
- ўз манфаатларини ифодалаш ва ҳимоя қилиш мақсадида уюшмаларга ва боинка подавлат нотижорат ташкилотларига бирлашиш;
- қимматли қофозларни олишда зарар кўриш, шу жумладан, бой берилган фойда, эҳтимоли билан боғлиқ таваккалчиликларни суғурта қилиш.

2.3. Акциядор томонидан ҳуқуқларнинг амалга оширилиши бошқа акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузмаслиги лозим.

2.4. Оддий акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йигилишида мазкур йигилиш ваколатига кирадиган барча масалалар бўйича овоз бериш ҳуқуки билан иштирок этиши мумкин, шунингдек дивидендлар олиш, жамият тугатилган такдирда эса, ўзларига тегишли улушга мувофиқ жамият мол-мулкининг бир қисмини олиш ҳуқуқига эга.

2.5. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йигилишида овоз бериш ҳуқуқига эга эмас.

2.6. Акцияларга бўлган ҳуқуқлар акцияларни олувчига унинг депо ҳисобварагига тегишли кирим ёзуви киритилган пайтдан эътиборан ўтади ва қонунчиликда белгиланган тартибда бериладиган депо ҳисобварагидан кўчирма билан тасдиқланади.

2.7. Акциядорнинг мажбуриятлари:

- қонунчилик ва жамият таъсис ҳужжатларида белгиланган шартларга амал қилиш;
- жамият умумий йигилиши ва кузатув кенгаши қарорларини бажариш;
- жамият фаолияти билан боғлиқ маҳфий ахборотлар ва суғурта сирини тарқатмаслик;
- почта манзили, мақоми ва жамият фаолиятига тегишли бошқа ўзгаришлар рўй бергандага жамиятни ёзма равишда огоҳ этиш.

3-МОДДА: ЖАМИЯТНИНГ НОМИ

3.1. Жамият ўзининг ташкилий-ҳуқуқий шакли кўрсатилган тўлиқ фирма номига эга бўлади ва қисқартирилган фирма номига эга бўлиши мумкин.

Ўзбек тилида тўлиқ фирма номи:	“ALFA INVEST sug‘urta kompaniyasi” aksiyadorlik jamiyatি
Ўзбек тилида қисқартирилган фирма номи:	“ALFA INVEST sug‘urta kompaniyasi” AJ
Рус тилида тўлиқ фирма номи:	Акционерное общество “ALFA INVEST страховая компания”
Рус тилида қисқартирилган фирма номи:	АО “ALFA INVEST страховая компания”
Инглиз тилида тўлиқ фирма номи:	Joint-Stock “ALFA INVEST insurance company”
Инглиз тилида қисқартирилган фирма номи:	“ALFA INVEST insurance company” JS

4-МОДДА: ЖАМИЯТНИНГ ЮРИДИК МАҚОМИ

4.1. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан юридик шахс мақомига эга бўлади.

4.2. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бонка юридик шахсларининг муассиси бўлишга ёки уларнинг устав фондидаги (устав капиталида) бонкача тарзда иштирок этишига ҳақли.

4.3. Жамият филиаллар ташкил этиши ҳамда ваколатхоналар очиши мумкин. Улар жамият томонидан мол-мулк билан таъминланади ва жамият тасдиқлаган низом асосида иш кўради. Филиал ёки ваколатхонанинг раҳбари жамият томонидан тайинланади ва жамият берган ишончнома асосида иш кўради. Жамият Қоракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тонкент шаҳрида ўзининг филиалларига (худудий сугурта департаментлари) ҳамда туман ва шаҳарларда бошқа бўлинмаларга (сугурта марказлари, сугурта дирекциялари ва сугурта бўлинмалари) эга бўлиши мумкин. Жамиятнинг филиалга ва ваколатхонага бериб қўйилган мол-мулки жамиятнинг балансида хисобга олиниади. Жамият томонидан Ўзбекистон Республикасидаги ташқарида филиаллар ташкил этиш ва ваколатхоналар очиш, агар Ўзбекистон Республикасининг халикаро шартномасида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, филиаллар ва ваколатхоналар жойлашган ердаги мамлакатининг қонунчиликка мувофиқ амалга оширилади.

4.4. Жамиятнинг фаолият муддати чекланмаган.

4.5. Жамият ўзининг фирма номи давлат тилида тўлиқ ёзилган ҳамда жойлашган ери кўреатилган юмалоқ муҳрга эга бўлишга ҳақли. Муҳрда бир вақтнинг ўзида фирманинг номи бошқа исталған тилда ҳам кўреатилиши мумкин.

4.6. Жамият ўзининг номи ёзилган штамп ва бланкаларга, ўз тимсолига, шунингдек белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган товар белгисига ҳамда фуқаролик мувомаласи иштирокчиларининг, товарларнинг, ишларнинг ва хизматларнинг хусусий аломатларини акс эттирувчи бошқа воситаларга эга бўлишга ҳақли.

4.7. Жамият юридик шахс бўлиб, у ўз мустақил балансида хисобга олиниадиган алоҳида мол-мулкка, шу жумладан, ўзининг устав фондига берилган мол-мулкка эга бўлади, ўз номидан мулкий ва шахсий номулкий хуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

4.8. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга мувофиқ тақиқланимаган хар қандай фаолият турларини амалга ошириши мумкин.

4.9. Жамият ўз мажбуриятлари юзасидан ўзига тегишли барча мол-мулк билан жавобгар бўлади.

4.10. Акциядорлар жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан боғлиқ заарларнинг ўрнини ўзларига тегишли акциялар киймати доирасида коплаш таваккалчилигини ўз зиммасига олади. Акцияларнинг ҳақини тўлик тўламаган акциядорлар жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан ўзларига тегишли акциялар кийматининг тўланмаган кисми доирасида солидар жавобгар бўлади.

4.11. Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди. Агар жамиятнинг банкротлиги жамият учун мажбурий бўлган кўрсатмалар бериш хуқуқига эга бўлган акциядор сифатида иш юритаётган шахснинг гайриқонуний ҳаракатлари туфайли юзага келган бўлса, жамиятнинг мол-мулки етарли бўймаган тақдирда, мазкур акциядорнинг зиммасига жамиятнинг мажбуриятлари бўйича субсидиар жавобгарлик токлатилиши мумкин. Акциядор мажбурий кўрсатмалар бериш хуқуқига жамият уставида бу хуқуқ назарда тутилган тақдирдагина эга бўлади. Жамият учун мажбурий кўрсатмалар бериш хуқуқига эга бўлган акциядор жамият муайян ҳаракатни амалга ошириши оқибатида банкрот бўлишини олдиндан била туриб, ушибу хуқуқидан жамият томонидан шундай ҳаракат амалга оширилиши учун фойдаланган тақдирдагина жамиятнинг банкротлиги акциядорнинг ҳаракатлари туфайли юзага келган деб хисобланади.

4.12. Давлат ва унинг органлари жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди, худди шунингдек жамият ҳам давлат ва унинг органларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

4.13. Жамиятнинг расмий тили ўзбек, рус ва инглиз тилларидир.

4.14. Жамият жойлашган жой (почта манзили): 100128, Ўзбекистон Республикаси, Шайхонтохур тумани, Лабзак кўчаси 10-й.

4.15. Жамиятнинг электрон почта манзили: alfainvest@alfainvest.uz.

4.16. Жамиятнинг расмий веб-сайти: alfainvest.uz.

4.17. Жамият ўзининг жойлашган жоий (почта манзили) ва электрон почта манзили ўзгарганини түғрисида юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органларни ёзма билдириш юбориш йўли билан, акциядорларни эса, оммавий ахборот воситаларида эълон берниш йўли билан хабардор этиши шарт.

5-МОДДА: ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИНГ МАҚСАДИ (ПРЕДМЕТИ) ВА АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

5.1. Жамиятнинг мақсади Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва уининг ташқарисида ҳар қандай қонуний сугурта ва қайта сугурта фаолиятидан, унга боғлиқ бўлган хизматлардан ҳамда инвестиция фаолиятидан даромад олиш бўлиб, бунинг учун жамият Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан берилган лицензияларга мувофиқ иш юритади.

5.2. Жамият қўйидагиларни қўшган ва улар билан чекланмаган ҳолда қонунда рухсат этилган ҳар қандай фаолиятни амалга ошириши мақсадида тузилади:

а) умумий сугурта соҳасида мумкин бўлган ҳамда хаётни сугурта қилини соҳасинга тааллуқли бўлмаган барча сугурта турларини (шаклларини) тақдим этиши, шу жумладан баҳтесиз ҳодисалардан эҳтиёт шарт сугурта қилиш, касалликдан эҳтиёт шарт сугурта қилиш, ер усти транспорт воситаларини сугурта қилиш, ҳаракатланадиган темир йўл таркибини сугурта қилиш, авиация сугуртаси, денгиз сугуртаси, йўлдаги мол-мулкни сугурта қилиш, мол-мулкни оловдан ва табиий оғатлардан сугурта қилиш, мол-мулкни заардан сугурта қилиш, автофукаролик жавобгарлигини сугурта қилиш, авиация сугуртаси доирасидаги жавобгарликни сугурта қилиш, денгиз сугуртаси доирасида жавобгарликни сугурта қилиш, умумий фукаролик жавобгарлигини сугурта қилиш, кредитларни сугурта қилиш, кафилликни (кафолатларни) сугурта қилиш, бошка молиявий таваккалчиликлардан сугурта қилиш, хукукий ҳимоя қилиши билан боғлиқ харажатларни сугурта қилиш;

б) Ўзбекистон Республикаси ва бошқа давлатлар бозорининг эҳтиёжларига мувофиқ сугурталашнинг барча турларини ривожлантириш, янги турларини ишлаб чиқиши ва тақдим этиши;

в) қонун билан рухсат бериладиган ҳолларда жамиятнинг сугурта заҳиралари ва бошка маблағларини қимматбаҳо қоғозлар, акциялар, депозит сертификатлари, облигациялар, банк ва бошқа кредит ташкилотлари депозитларига, шунингдек тижорий жиҳатдан ишончни ва оқилона бўлса, янги юридик шахслар, қўшма корхоналар, қўчмас мулк ва бошқа тижорий тузилмаларга инвестиция қилиш;

г) қайта сугурта шартномаларини тузиш, ўз мажбуриятларини белгилангани тартибда қайта сугурта қилиш, шу жумладан Ўзбекистон Республикасидан ташқарида қайта сугурта қилиш;

д) инвестиция фаолиятини амалга ошириши;

е) сугурта (қайта сугурта) соҳасидаги мутахассислар малакасини ошириши билан боғлиқ фаолиятни амалга ошириши.

5.3. Қайд этилган фаолият турлари Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ амалга оширилади. Давлат органлари рухсатномасини (лицензияси) талаб этувчи фаолият турлари жамият томонидан факат махсус рухсатнома (лицензия) асосида амалга оширилади.

5.4. Жамият сугуртани амалга оширишга бевосита боғлиқ бўлмаган тадбиркорлик фаолияти билан шугулланиши мумкин эмас, амалдаги қонунчиликда назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

6-МОДДА: ЖАМИЯТ УСТАВ ФОНДИ, УНИ КЎПАЙТИРИШ ВА КАМАЙТИРИШ ТАРТИБИ

6.1. Жамият устав фонди 53.312.638.000 (эллик уч миллиард уч юз ўн икки миллион олти юз ўттиз саккиз минг) сўмни ташкил этади.

6.2. Жамиятнинг устав фонди акциядорлар олган жамият акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади ва Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида ифодаланади. Жамият имтиёзли акцияларни жойлаштиришга ҳақли. Жойлаштирилган имтиёзли акцияларнинг номинал қиймати жамият устав фондининг 20 (йигирма) фоизидан ошмаслиги керак.

Акциядорлар олган акцияларнинг (жойлаштирилган акцияларнинг) сони (дона)	Номинал қиймати (сўмда)	Турлари (сони)	
		<i>оддий</i>	<i>имтиёзли</i>
5 331 263 800	10	5 331 263 800	0

6.3. Жамият устав фондини кўпайтириш мақсадида чикариш мумкин бўлган эълон қилинган акцияларнинг микдори 20.000.000.000 (йигирма миллиард) сўмни ташкил этади, жумладан:

Оддий эгаси ёзилган акциялар – 2.000.000.000 дона, умумий номинал қиймати 20.000.000.000 (йигирма миллиард) сўм;

Имтиёзли эгаси ёзилган акциялар – 0 дона, умумий номинал қиймати 0 сўм.

6.4. Жамиятнинг устав фонди қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирилиши мумкин.

6.5. Қўшимча акциялар фақат жамият уставида белгиланган, эълон қилинган акцияларнинг сони доирасида жамият томонидан жойлаштирилиши мумкин.

6.6. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш тўғрисидаги ва жамият уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги карорлар жамиятнинг кузатув кенгани томонидан қабул қилинади. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш тўғрисидаги карорда жойлаштириладиган қўшимча оддий акцияларнинг ва имтиёзли акцияларнинг сони, уларни жойлантиришин муддатлари хамда шартлари белгилашган бўлиши керак.

6.7. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг номинал қиймати микдорида рўйхатдан ўтказилади.

6.8. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш жалб қилинган инвестициялар, жамиятнинг ўз капитали ва ҳисобланган дивиденdlар ҳисобидан қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

6.9. Жамиятнинг устав фондини унинг ўз капитали ҳисобидан кўпайтиришда қўнимча акциялар барча акциядорлар ўртасида тақсимланади. Бунда ҳар бир акциядорга кайси турдаги акциялар тегишли бўлса, айни ўша турдаги акциялар унга тегишли акциялар сонига мутаносиб равишда тақсимланади. Жамиятнинг устав фонди кўпайтирилини натижасида кўпайтириши суммасининг битта акциянинг номинал қийматига мувофиқлиги таъминланмайдиган бўлса, жамиятнинг устав фондини кўпайтиришга йўл қўйилмайди.

6.10. Жамиятнинг устав фонди акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан, акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор қилган ҳолда жамият томонидан акцияларни олини йўли билан камайтирилини мумкин.

6.11. Жамиятнинг устав фондини акцияларнинг бир қисмини олиш ва бекор қилиш йўли билан камайтиришга йўл қўйилади.

6.12. Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисидаги ва жамият уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги карорлар акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан қабул қилинади. Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинаётганди ва уни камайтириш тартибини белгилайди. Жамият устав фондини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан 30 (ўттиз) кундан кечиктирмай ўз кредиторларини бу ҳақда ёзма шаклда хабардор қиласи. Кредиторлар жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисида ўзларига билдириш юборилган санадан эътиборан 30 (ўттиз) кундан кечиктирмай жамиятдан ўз мажбуриятларини муддатидан олдин бажаришини ва устав фонди камайтирилиши билан боялик зарарларнинг ўрнини қоплашини талаб қилишга ҳақли.

7-МОДДА: ЖАМИЯТНИНГ АКЦИЯЛАРИ ВА БОШҚА ҚИММАТЛИ ҚОГОЗЛАРИ

7.1. Акциялар эгасининг номи ёзилган эмиссиявий қимматли қоғозлар бўлиб, улар турига кўра оддий ва имтиёзлига бўлинади.

7.2. Акция бўлинмасдир. Агар акция умумий мулк ҳуқуқи асосида бир нечта шахсга тегишили бўлса, бу шахсларнинг барчаси бир акциядор деб эътироф этилади ва акция билан тасдиқланган ҳукуклардан ўзларининг умумий вакили орқали фойдаланади.

7.3. Бир турдаги акция унга эгалик қилувчи ҳар бир акциядорга шу турдаги акцияларнинг бошқа эгалари билан бир хил бўлган ҳажмдаги ҳукукларни беради.

7.4. Оддий акцияларни имтиёзли акцияларга, корпоратив облигацияларга ва бонка қимматли қоғозларга айирбошлишга йўл кўйилмайди.

7.5. Акциялар мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ асосида қайси юридик ёки жисмоний шахсга тегишили бўлса, ўша юридик ёхуд жисмоний шахс акциянинг эгаси - акциядор деб эътироф этилади.

7.6. Оддий акциялар овоз берувчи акциялар бўлиб, улар ўз эгасига дивидендер олни, жамиятни бошқаришда иштирок этиш ҳуқукини беради.

7.7. Ўз эгаларига дивидендерни, шунингдек жамият тугатилаёттанды акцияларга кўйилган маблағларни биринчи навбатда олиш ҳуқукини берадиган акциялар имтиёзли акциялардир. Имтиёзли акциялар ўз эгаларига жамият фойда кўриш-кўрмаслигидан қатъи назар, муайян дивидендер олиш ҳуқукини беради.

7.8. Жамият томонидан акцияларнинг дастлабки чиқарилишини жойлаштирини муддати жамият давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан 1 (бир) йилдан ошмаслиги лозим. Жамият томонидан жамиятнинг қўшимча акцияларини ва бошқа эмиссиявий қимматли қоғозларини жойлаштириш муддати уларнинг чиқарилиши давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан 1 (bir) йилдан ошмаслиги керак. Жамиятнинг жойлаштирилмаган акциялари ва бонка қимматли қоғозлари ушбу кўрсатилган муддат ўтганидан кейин конунчиликда белгиланиш тартибда бекор қилиниши керак.

7.9. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошлишадиган қимматли қоғозларни жойлаштириш усууллари (очик ёки ёпиқ обуна) акциядорлар умумий йигилишининг қарори билан белгиланади.

7.10. Акциядорлар умумий йигилишининг қарорига мувофиқ жамият жойлаштирилган акцияларни йириклиштиришга ҳақли бўлиб, бунинг натижасида жамиятнинг икки ёки ундан ортиқ акцияси худди шу турдаги битта янги акцияга айирбошлишади. Бунда жамият уставига унинг жойлаштирилган акцияларининг номинал қийматига ва сонига таалуқли тегишили ўзгартишлар киритилади.

7.11. Акциядорлар умумий йигилишининг қарорига кўра жамият жойлаштирилган акцияларни майдалани амалга оширишга ҳақли бўлиб, бунинг натижасида жамиятнинг бир акцияси худди шу турдаги икки ёки ундан ортиқ акцияга айирбошлишади. Бунда жамият уставига жамиятнинг жойлаштирилган акцияларининг номинал қийматига ва сонига таалуқли тегишили ўзгартишлар киритилади.

7.12. Жамият конунчиликка ва ўз уставига мувофиқ корпоратив облигацияларни ва бонка қимматли қоғозларни чиқаришга ҳамда жойлаштиришга ҳақли. Жамиятнинг корпоратив облигациялари жамият акцияларига айирбошлишадиган қимматли қоғозлар бўлиши мумкни.

7.13. Жамият томонидан корпоратив облигацияларни чиқариш, шу жумладан, акцияларга айирбошлишадиган корпоратив облигацияларни чиқариш жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра амалга оширилади. Жамият томонидан жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра акцияларга айирбошлишадиган корпоратив облигациялар чиқарилган такдирда, мазкур қарор жамият кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинини керак.

7.14. Жамиятнинг акцияларини ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштирини чогида уларга ҳақ тўлани пул ва бошқа тўлов воситалари, мол-мулк, шунингдек пулда ифодаланадиган баҳога эга бўлган ҳукуклар (шу жумладан, мулкий ҳукуклар) орқали амалга оширилади.

8-МОДДА: ДИВИДЕНДЛАРНИ ТЎЛАШ ТАРТИБИ

8.1. Дивиденд жамият соф фойдасининг акциядорлар ўргасида таксимланадиган қисмидир.

8.2. Дивиденд акциядорларнинг умумий йигилиши қарорига кўра пул маблаглари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

8.3. Жамиятнинг имтиёзли акциялари бўйича дивидендларни қимматли қоғозлар билан тўлашга йўл қўйилмайди.

8.4. Дивиденд акциядорлар ўргасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равицида таксимланади.

8.5. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, 9 (тўккиз) ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра, жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўгрисида қарор қабул қилишга ҳақли. Жамиятнинг молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги ва 9 (тўккиз) ойи натижаларига кўра дивидендлар тўлани тўгрисидаги қарори тегишли давр тугагандан кейин 3 (уч) ой ичida қабул қилиниши мумкин.

8.6. Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг микдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўгрисидаги қарор жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий ҳисоботнинг ишончлилиги ҳақида аудиторлик хуносаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисобот матъумотлари асосида акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан қабул қилинади. Дивидендларнинг микдори жамият кузатув кенгаши томонидан тавсия этилган микдордан кўп бўлиши мумкин эмас.

8.7. Дивидендлар жамиятнинг жамият тасарруфида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг таксимланмаган фойдасидан тўланади.

8.8. Имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар жамиятнинг буннинг учун маҳсус мўлжалланган фондлари ҳисобидан ҳам тўланиши мумкин.

8.9. Жамият томонидан оддий акциялар бўйича ҳисобланган дивидендларни тўлани акциядорларнинг дивидендларни олишга бўлган тенг ҳукукларига риоя этилган ҳолда амалга оширилади.

8.10. Дивидендларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий йигилиши қарорида белгиланади. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан 60 (олтмиш) кундан кеч бўлмаслиги лозим.

8.11. Дивидендларни тўлаш чогида биринчи навбатда имтиёзли акциялар бўйича, сўнгра оддий акциялар бўйича дивидендлар тўланади.

8.12. Эгаси ёки эгасининг қонуний ҳукуқий вориси ёхуд меросхўри томонидан 3 (уч) йил ичida талаб қилиб олинмаган дивиденд акциядорларнинг умумий йигилиши қарорига кўра жамият ихтиёрида қолади.

8.13. Акциядорларга дивидендларни тўлаш тўгрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг умумий йигилишини ўтказиш учун шакллантирилган жамият акциядорларнинг реестрида қайд этилган шахслар акциялар бўйича дивиденд олиш ҳукуқига эга.

8.14. Жамият қуйидаги ҳолларда акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўгрисида қарор қабул қилишга ҳамда дивидендлар тўлашга ҳақли эмас:

- жамият устав фондининг ҳаммаси тўлиқ тўлаб бўлингунига қадар;
- агар дивидендлар тўланадиган пайтда жамиятда банкротлик белгилари мавжуд бўлса ёки жамиятда шундай белгилар дивидендларни тўлаш натижасида пайдо бўлса;
- агар жамият соф активларининг қиймати унинг устав фонди ва захира фонди суммасидан кам бўлса.

8.15. Жамият дивидендларнинг микдорини улардан ундириладиган соликларни ниобатга олмаган ҳолда эълон қиласи. Дивидендларга солик солини солик тўгрисидаги қонунчиликка мувофиқ амалга оширилади ва бунда солик солини бўйича имтиёзлар белгиланиши мумкин.

8.16. Жамиятда ўз устав фондининг 15 (ён беш) фоизидан кам бўлмаган микдорда захира фонди ташкил этилади. Жамиятнинг захира фонди белгиланган микдорга етгунга қадар ҳар йили соф фойдадан ажратмалар қилиш йўли билан шакллантирилади. Ҳар йилги ажратмалар микдори соф фойданинг 5 (беш) фоизидан кам бўлиши мумкин эмас.

8.17. Бошқа маблаглар мавжуд бўлмаган тақдирда, жамиятнинг захира фонди жамиятнинг зарарлари ўрнини қоплаш, жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва жамиятнинг акцияларини кайтариб сотиб олин

учун мўлжалланади. Жамиятнинг захира фондидан бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

9-МОДДА: ЖАМИЯТНИНГ БОШҚАРУВ ОРГАНЛАРИ

9.1. Жамиятнинг бошқарув органлари бўлиб қуидагилар хисобланади:

- Акциядорларнинг умумий йигилиши;
- Кузатув кенгаши;
- Яккабошчилик асосидаги ижроия органи – Бош директор.

10-МОДДА. АКЦИЯДОРЛАРНИНГ УМУМИЙ ЙИГИЛИШИ

10.1. Акциядорларнинг умумий йигилиши жамиятнинг юкори бошқарув органидир.

10.2. Акциядорларнинг умумий йигилишини жамият кузатув кенгашининг раиси, у узрли сабабларга кўра бўлмаган тақдирда эса, жамият кузатув кенгашининг аъзоларидан бири олиб боради.

10.3. Жамият ҳар йили акциядорларнинг йиллик умумий йигилишини ўтказини шарт.

10.4. Акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши молия йили тугаганидан кейин 6 (олти) ойдан кечиктирмай ўтказилади. Акциядорларнинг йиллик умумий йигилишида қуидагилар ҳакидаги масалалар ҳал этилади:

- жамиятнинг кузатув кенгашини сайлаш;
- жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижроия органи билан тузилган шартноманинг муддатини узайтириш, уни қайта тузиш ёки бекор килиш, агар жамият уставида унибу масалаларни ҳал этиш жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилмаган бўйса;
- жамиятнинг йиллик ҳисботини кўриб чикиш;
- жамият ижроия органи ва кузатув кенгашининг жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги ҳисботларини кўриб чикиш;
- бошқа ҳужжатларни кўриб чикиш.

10.5. Акциядорларнинг йиллик умумий йигилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йигилишлари навбатдан ташқари йигилишлардир.

10.6. Акциядорларнинг умумий йигилишини ўтказини санаси ва тартиби, йигилини ўтказилиши ҳакида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йигилишини ўтказишга тайёргарлик вактида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотининг) рўйхати жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

10.7. Акциядорлар умумий йигилишининг ваколат доирасига қуидагилар киради:

- жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки жамиятнинг яиги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш;
- жамиятни қайта ташкил этиш;
- жамиятни тугатиш, тутатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлани ҳамда оралиқ ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;
- жамият кузатув кенгашининг ва миноритар акциядорлар қўмитасининг сол таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп микдорини белгилаш;
- жамиятнинг устав фондини камайтириш;
- ўз акцияларини олин;
- жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;
- жамиятнинг йиллик ҳисботини ва йиллик бизнес-режасини, шунингдек жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан келиб чиқсан ҳолда жамиятни ўрта муддатта ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;
- жамиятнинг фойдаси ва заарларини тақсимлаш;
- жамият кузатув кенгашининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан, жамиятни бошқаришга доир қонунчиликда белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан жамият кузатув кенгашининг ҳисботларини эшитиш;
- имтиёзли хукуқни қўлламаслик тўғрисида қарорни қабул қилиш;

- акциядорлар умумий йигилишининг регламентини тасдиқлаш;
- акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;
- қонунда назарда тутилган ҳолларда жамият томонидан битимлар тузини тўғрисида қарор қабул қилиш;
- қонунчиликка мувофик бошқа масалаларни ҳал этиш.

10.8. Акциядорлар умумий йигилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг ижроия органи ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас.

10.9. Акциядорлар умумий йигилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг кузатув кенгаси ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас, ушбу уставда белгиланган масалалар мустасно.

10.10. Акциядорларнинг умумий йигилишида овозга қўйилган масалалар бўйича қўйидагилар овоз бериш хукуқига эга бўлади:

- жамиятнинг оддий акциялари эгалари бўлган акциядорлар;
- қонунда назарда тутилган ҳолларда жамиятнинг имтиёзли акциялари эгалари бўлган акциядорлар.

10.11. Овозга қўйилган масала бўйича акциядорлар умумий йигилишининг қарори жамиятнинг овоз берувчи акциялари эгалари бўлган, йигилишда иштирок эттаётган акциядорларнинг кўпчилик (оддий кўпчилик) овози билан қабул қилинади.

10.12. Акциядорларнинг умумий йигилишини олиб бориш тартиби бўйича акциядорлар умумий йигилиши томонидан қарор қабул қилиш тартиби жамиятнинг акциядорлар умумий йигилиши қарори билан тасдиқланган бошқа хужжатларида белгилаб қўйилиши мумкин.

10.13. Акциядорларнинг умумий йигилиши кун тартибига киритилмаган масалалар бўйича қарор қабул қилишга, шунингдек кун тартибига ўзгартиришлар киритишга ҳақли эмас.

10.14. Акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан қабул қилинган қарорлар, шунингдек овоз бериш якунлари, бу қарорлар қабул қилинган санадан эътиборан 30 (ўттиз) кундан кечиктирмай акциядорлар эътиборига етказилади.

10.15. Агар акциядор узрли сабабга кўра акциядорларнинг умумий йигилишида иштирок этмаган ёки бундай қарор қабул қилинишига қарши овоз берган бўлса, у акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан қабул қилинган қарор устидан судга шикоят қилишга ҳақли.

10.16. Акциядорларнинг умумий йигилишида иштирок этиш хукуқига акциядорларнинг умумий йигилиши ўтказиладиган санадан 3 (уч) иш куни олдин шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган акциядорлар эга бўлади.

10.17. Акциядорларнинг умумий йигилишини ўтказиш тўғрисидаги хабар акциядорларнинг умумий йигилиши ўтказиладиган санадан камида 21 (йигирма бир) кундан кечиктирмай, лекин узоги билан 30 (ўттиз) кун олдин корпоратив ахборотнинг ягона порталаида, жамиятнинг расмий веб-сайтида ва оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади, шунингдек акциядорларга электрон почта орқали юборилади.

10.18. Акциядорларнинг умумий йигилишини ўтказиш тўғрисидаги хабарда қўйидагилар кўрсатилиши керак:

- жамиятнинг номи, жойлашган ери (почта манзили) ва электрон почта манзили;
- умумий йигилиш ўтказиладиган сана, вақт ва жой;
- жамият акциядорларининг реестри шакллантириладиган сана;
- умумий йигилиш кун тартибига киритилган масалалар;
- умумий йигилишни ўтказишга тайёргарлик кўрилаётганда акциядорларга тақдим этилини лозим бўлган ахборот (материаллар) билан акциядорларни танишириш тартиби.

10.19. Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида 1 (бир) фоизига эгалик килувчи акциядорлар (акциядор) жамиятнинг молия йили тугаганидан кейин 30 (ўттиз) кундан кечиктирмай, акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши кун тартибига масалалар киритилига ҳамда жамият кузатув кенгашига бу органнинг микдор таркибидан ошмайдиган тарзда помзоллар кўрсатишга ҳақли.

10.20. Акциядорларнинг умумий йигилишини ўтказишга тайёргарлик кўрилаётганда жамиятнинг кузатув кенгаси, қонунда назарда тутилган ҳолларда эса, умумий йигилишини чакиравчи шахслар қўйидагиларни белгилайди:

- умумий йигилиш ўтказиладиган сана, вақт ва жойни;

- умумий йиғилишнинг кун тартибини;
- умумий йиғилиш ўтказиш учун жамият акциядорларининг реестри шакллантириладиган санани;
- умумий йиғилиш ўтказилиши ҳакида акциядорларга хабар қилиш тартибини;
- умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик кўрилаётганда акциядорларга тақдим этиладиган ахборот (материаллар) рўйхатини;
- овоз бериш бюллетенининг шакли ва матнини.

10.21. Аниқ масала қўйилишини акс эттирмайдиган таърифларнинг, шу жумладан, “турли масалалар”, “бошқа масалалар”, “ўзга масалалар” ва шу сингари таърифларнинг, акциядорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига киритилишига йўл қўйилмайди.

10.22. Акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана уни ўтказини тўгрисида қарор кабул қилинган кундан эътиборан 10 (ўн) кундан кам ва 30 (ўттиз) кундан кўп этиб белгиланини мумкин эмас.

10.23. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра унинг ўз ташаббуси асосида, шунингдек ёзма талаб тақдим этилган санада жамият овоз берувчи акцияларининг камида 5 (беш) фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талаби асосида ўтказилади.

10.24. Жамият овоз берувчи акцияларининг камида 5 (беш) фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талабига кўра акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказини ҳакида ёзма талаб тақдим этилган кундан эътиборан 30 (ўттиз) кундан кечиктирмай жамиятнинг кузатув кенгаси томонидан амалга оширилади. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш тўгрисидаги талабда йиғилиш кун тартибига киритилиши керак бўлган масалалар уларни киритиш сабаблари кўрсатилган ҳолда таърифланган бўлиши керак. Жамиятнинг кузатув кенгаси жамият овоз берувчи акцияларининг камида 5 (беш) фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра чақириладиган акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши кун тартибидаги масалаларнинг таърифига ўзгартинилар киритишга ҳақли эмас. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўгрисидаги талаб акциядордан (акциядорлардан) чиқсан тақдирда, бу талабда умумий йиғилишини чақиришни талаб қилаётган акциядорнинг (акциядорларнинг) исми-шарифи (номи), унга тегинли акцияларнинг сони, тури кўрсатилган бўлиши лозим. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўгрисидаги талаб акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиришни талаб қилган шахс (шахслар) томонидан имзоланиади. Жамият овоз берувчи акцияларининг камида 5 (беш) фоизига эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиришни таърифидаги талаб тақдим этган санадан эътиборан 10 (ўн) кун ичидан жамият кузатув кенгаси акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўгрисида ёки йиғилишини чақиришини рад этиш ҳакида қарор қабул қилиши керак. Жамият овоз берувчи акцияларининг камида 5 (беш) фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиришни рад этиш тўгрисидаги қарор қуйидаги ҳолларда қабул қилинини мумкин, агар:

- акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиришини талаб қилаётган акциядор (акциядорлар) қонунда назарда тутилган микдордаги жамият овоз берувчи акцияларининг эгаси бўлмаса;
- кун тартибига киритиш учун таклиф этилган масалалардан бирортаси ҳам акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига кирмаса;
- кун тартибига киритиш учун таклиф этилган масала қонун талабларига мувофиқ бўлмаса.

10.25. Жамият кузатув кенгашининг акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўгрисидаги қарори ёки бундай йиғилишини чақиришини рад этиш ҳакидағи асослантирилган қарори йиғилиш чақиришини талаб қилган шахсларга қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан 3 (уч) иш кунидан кечиктирмай юборилади. Жамият кузатув кенгашининг акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиришини рад этиш тўгрисидаги қарори устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

10.26. Овозларни санаб чиқиш, акциядорларнинг умумий йигилишида иштирок этиши учун акциядорларни рўйхатга олиш, шунингдек овоз бериш бюллетеңларини тарқатини учун жамият кузатув кенгаши томонидан саноқ комиссияси тузилиб, унинг аъзолари сони ва шахсий таркиби акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан тасдиқланади. Саноқ комиссиясининг таркиби камидан 3 (уч) кишидан иборат бўлиши керак. Саноқ комиссияси таркибига жамият кузатув кенгашининг аъзолари, жамият бош директори, шунингдек ана шу лавозимларга номзоди кўрсатилган шахслар кириши мумкин эмас. Саноқ комиссияси акциядорларнинг умумий йигилишида кворум бор ёки йўқлигини аниқлади, умумий йигилишида овоз бериши хукукларининг акциядорлар (уларнинг вакиллари) томонидан амалга оширилиши муносабати билан юзага келадиган масалаларни тушуниради, овозга қўйиладиган масалалар бўйича овоз бериши тартибини тушуниради, овоз беришнинг белгиланган тартиби ва акциядорларнинг овоз беришида иштирок этиш хукукларини таъминлади, овозларни санаб чиқади ва овоз бериши яқунларини чиқаради, овоз бериши яқунлари тўгрисида баённома тузади, овоз бериши бюллетеңларини жамиятнинг идоравий архивига топширади.

10.27. Акциядорларнинг умумий йигилишида иштирок этиши хукуқи акциядор томонидан шахсан ёки унинг вакили орқали амалга оширилади. Акциядор акциядорларнинг умумий йигилишидаги ўз вакилини исталган вақтда алмаштиришга ёки йигилишида шахсан ўзи иштирок этишига ҳақлидир. Акциядорнинг вакили акциядорларнинг умумий йигилишида ёзма шаклда тузилган ишончнома асосида иш юритади. Овоз беришга доир ишончномада ваколат берган ва вакил қилинган шахс тўгрисидаги маълумотлар (исми-шарифи ёки номи, яшаш жойи ёки жойлашган ери, паспортига оид маълумотлар) бўлиши лозим. Жисмоний шахс номидан берилган овоз беришга доир ишончнома нотариал тартибда тасдиқланган бўлиши керак. Юридик шахс номидан овоз беришга доир ишончнома унинг раҳбарининг имзоси ва ушбу юридик шахснинг муҳри билан (муҳр мавжуд бўлган тақдирда) тасдиқланган холда берилади. Агар жамиятнинг акцияси бир нечта шахснинг умумий улушли мулкида бўлса, акциядорларнинг умумий йигилишида овоз бериш ваколатлари уларнинг хоҳишига кўра умумий улушли мулк иштирокчиларидан бири ёки уларнинг умумий вакили томонидан амалга оширилади. Кўрсатиб ўтилган ҳар бир шахснинг ваколатлари тегишли тарзда расмийлаштирилган бўлиши керак.

10.28. Агар акциядорларнинг умумий йигилишида иштирок этиши учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда жамиятнинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами 50 (эллик) фоизидан кўпроқ овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг умумий йигилиши ваколатли (кворумга эга) бўлади. Акциядорларнинг умумий йигилишини ўтказиш учун кворум бўлмаса, акциядорларнинг тақорорий умумий йигилишини ўтказиш санаси эълон қилинади. Акциядорларнинг тақорорий умумий йигилишини ўтказишда кун тартибини ўзгартиришга йўл қўйилмайди. Агар акциядорларнинг ўтказилмай қолган йигилиши ўрнига чақирилган тақорорий умумий йигилишида иштирок этиши учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда жамиятнинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами 40 (кирк) фоизидан кўпроқ овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг тақорорий умумий йигилиши ваколатли бўлади.

10.29. Акциядорларнинг умумий йигилишида овоз бериши “жамиятнинг овоз берувчи битта акцияси - битта овоз” принципи бўйича амалга оширилади, жамиятнинг кузатув кенгани аъзоларини сайлаш бўйича кумулятив овоз беришни ўтказиш ҳоллари бундан мустасно.

10.30. Акциядорларнинг умумий йигилишида кун тартиби масалалари бўйича овоз бериши овоз бериши бюллетеңлари орқали амалга оширилади. Овоз бериши бюллетеңларининг шакли ва матни жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан тасдиқланади, акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йигилиши жамият кузатув кенгаши томонидан чақирилмаган ҳоллар бундан мустасно. Овоз бериши бюллетеши умумий йигилишида иштирок этиши учун рўйхатдан ўтган акциядорга (унинг вакилига) берилади. Жамиятнинг кузатув кенгани аъзосини сайлан тўгрисидаги масала юзасидан овоз бериш ўтказилган тақдирда, овоз бериши бюллетеңнида номзод тўгрисидаги маълумотлар, унинг фамилияси, исми, отасининг исми кўрсатилиши лозим.

10.31. Овоз берилганида овоз берувчи қайси масала бўйича эҳтимол тутилган овоз бериши вариантиларидан факат биттасини қолдирган бўлса, ўша масала бўйича берилган овозлар хисобга олиниади. Мазкур талабни бузган ҳолда тўлдирилган овоз бериши бюллетеңлари ҳақиқий эмас деб топилади ва улардаги масалалар бўйича берилган овозлар хисобга олинмайди.

10.32. Овоз бериш якунлари бўйича саноқ комиссияси овоз бериш якуплари тўғрисида баённома тузади, баённома жумладан акциядорлар умумий йигилишининг кворуми мавжудлиги тўғрисидаги маълумотларни ҳам ўз ичига олади ва саноқ комиссиясининг аъзолари томонидан имзоланади. Овоз бериш якунлари тўғрисида баённома тузилганидан ва акциядорлар умумий йигилишининг баённомаси имзоланганидан кейин овоз бериш бюллетенлари саноқ комиссияси томонидан муҳрланади ҳамда сақлаб қўйиш учун жамиятнинг ижроия органига тоширилади. Овоз бериш якунлари тўғрисидаги баённома акциядорлар умумий йигилишининг баённомасига қўшиб қўйилиши лозим. Овоз бериш якунлари акциядорларнинг овоз бериш ўтказилган умумий йигилишида ўқиб эшиттирилади, шунингдек акциядорларнинг умумий йигилиши ёнилганидан кейин овоз бериш якунлари тўғрисидаги ҳисоботни эълон килиш орқали акциядорлар эътиборига етказилади.

10.33. Акциядорлар умумий йигилишининг баённомаси акциядорларнинг умумий йигилини ёнилганидан кейин 10 (үн) кундан кечиктирмай 2 (икки) нусхада тузилади. Ҳар иккала нусха ҳам умумий йигилишда раислик қилувчи ва умумий йигилиш котиби томонидан имзоланади. Акциядорлар умумий йигилишининг баённомасида:

- акциядорларнинг умумий йигилиши ўтказилган сана, вақт ва жой;
- жамиятнинг овоз берувчи акцияларига эгалик қилувчи акциядорлар эга бўлган овозларнинг умумий сони;
- умумий йигилишда иштирок этган акциядорлар эга бўлган овозларнинг сони;
- умумий йигилишнинг раиси ва котиби, йигилиш кун тартиби кўрсатилади.

Акциядорлар умумий йигилишининг баённомасида маъruzаларнинг асосий қондалари, овозга қўйилган масалалар ҳамда улар юзасидан ўтказилган овоз бериш якуплари, йигилини қабул қилган қарорлар кўрсатилиши лозим.

11-МОДДА: ЖАМИЯТ КУЗАТУВ КЕНГАШИ

11.1. Жамиятнинг кузатув кенгаси жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, ушбу устав билан акциядорлар умумий йигилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

11.2. Акциядорлар умумий йигилишининг қарорига кўра жамият кузатув кенгашининг аъзоларига улар ўз вазифаларини бажариб турган давр учун ҳақ тўланиши ва (ёки) кузатув кенгашининг аъзоси вазифаларини бажариш билан боғлиқ харажатларнинг ўрни қоплатиши мумкин. Бундай ҳақ ва тўловларнинг миқдорлари акциядорларнинг умумий йигилини қарорида белгиланади.

11.3. Энг муҳим масалаларни кўриб чиқиш ва жамиятнинг кузатув кенгашига тавсиялар тайёрлаш учун кузатув кенгаси аъзолари орасидан қўмиталар таникия этилиши мумкин. Қўмиталарни шакллантириш ва уларнинг ишлаш тартиби, сони ва таркиби жамиятнинг кузатув кенгаси тўғрисидаги низомда белгиланади.

11.4. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига қўйидагилар киради:

- жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида жамият ижроия органининг ҳисоботини мунтазам равишда энгитиб борган ҳолда жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;
- акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йигилишларини чакриши, бундан қонунда назарда тутилган ҳоллар мустасно;
- акциядорлар умумий йигилишининг кун тартибини тайёрлаш;
- акциядорларнинг умумий йигилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилани;
- акциядорларнинг умумий йигилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиши учун жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;
- қонунда назарда тутилган масалаларни акциядорларнинг умумий йигилини ҳал килиши учун киритиш;
- мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиши;
- жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;
- ички аудит хизматини ташкил этиши ва унинг ходимларнинг тайинлаш, шунингдек ҳар чорақда унинг ҳисоботларини эшитиб бориши;

- жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва жамият кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажарини учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият кузатув кенгани ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;

- аудиторлик текширувани ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ микдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

- дивиденд микдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

- жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;

- жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;

- жамиятнинг ўзъба ва тобе хўжалик жамиятларини ташкил этиш;

- конунда назарда тутилган ҳолларда битимлар тузиш ҳакида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонунчиликда белгилangan тартибда тузиш;

- жамиятнинг корпоратив облигацияларини кайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг устав фондини кўпайтириш масалаларини, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;

- қонунга мувофиқ акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларниң биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилани;

- жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан, акцияларга айирбонланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг ижроия органини тузиш, унинг раҳбарини тайинлаш, раҳбарнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, ишончли бошқарувчи билан тузилган шартноманинг муддатини узайтириш, уни қайта тузиш ёки бекор қилиш.

- ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг микдорларини белгилани;

- жамият ходимларини моддий рафбатлантириш тўғрисидаги ички ҳужжатларини (низам, йўриқнома ва х.к.ларни) тасдиқлаш;

- кузатув кенгashi ваколатларидан келиб чиқадиган бошқа масалаларни ҳам ҳал этиш.

11.5. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун жамиятнинг ижроия органига ўтказилиши мумкин эмас.

11.6. Жамият кузатув кенгashi 3 (уч) кишидан иборат таркибда сайланади. Жамият кузатув кенгашининг аъзолари акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан 3 (уч) йил муддатга сайланади. Жамиятнинг кузатув кенгashi таркибига сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланishi мумкин. Жамият Боз директори, унинг ўзъба ва тобе хўжалик жамиятлariда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар ва ушбу жамиятлар бошқарув органиларининг аъзолари жамиятнинг кузатув кенгashiga сайланishi мумкин эмас. Айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар жамиятнинг кузатув кенгани аъзоси бўлини мумкин эмас.

11.7. Жамиятнинг кузатув кенгashi таркиbiga сайланадиган шахсларга нисбатан кўйиладиган талаблар жамият акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан тасдиқланган қарорда белгилаб кўйилиши мумкин.

11.8. Жамиятнинг кузатув кенгashi аъзолари сайлови кумулятив овоз бериши оркали амалга оширилади. Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишили овозлар сонига жамиятнинг кузатув кенгashiga сайланishi лозим бўлган шахслар сонига кўпайтирилади ва акциядор шу тарикга олинган овозларни битта номзодга тўлиқ беришга ёки икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга хақли. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар жамият кузатув кенгашининг таркиbiga сайланган деб хисобланади.

11.9. Жамият кузатув кенгашининг раиси кузатув кенгани аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан, ушбу кенгash таркиbidan кузатув кенgashi аъзолари томонидан сайланади. Жамиятнинг кузатув кенgashi ўз раисини кузатув кенgashi аъзоларининг умумий

сонига нисбатан кўпчилик овоз билан қайта сайдлашга ҳақли. Жамият кузатув кенгашининг ранси унинг ишини ташкил этади, кузатув кенгаси мажлисларини чакиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг умумий йигилишида раислик қилади. Жамият кузатув кенгашининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

11.10. Жамият кузатув кенгашининг мажлиси кузатув кенгашининг раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, жамият кузатув кенгаси аъзоси ва ижроия органи талабига кўра чакирилади.

11.11. Жамият кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум жамият кузатув кенгашига сайдланган аъзоларнинг етмиш беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

11.12. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида карорлар мажлисда ҳозир бўлганиларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида масалалар ҳал этилаётганда кузатув кенгашининг хар бир аъзоси битта овозга эга бўлади. Конунда кўрсатилган масалалар бўйича карор жамият кузатув кенгаси томонидан бир овоздан қабул қилинади.

11.13. Жамият кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини кузатув кенгашининг боинка аъзосига беришига йўл қўйилмайди.

11.14. Жамият уставида жамият кузатув кенгаси аъзоларнинг овозлари тенг бўлган тақдирда кузатув кенгаси томонидан қарор қабул қилишида жамият кузатув кенгани раиси ҳал қилувчи овоз ҳукукига эга.

11.15. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгани мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг 10 (үн) кундан кечиктирмай тузилади. Мажлис баённомасида куйидагилар кўрсатилади:

- мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;
- мажлисда ҳозир бўлган шахслар;
- мажлиснинг кун тартиби;
- овоз беришга қўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериши якунлари;
- қабул қилинган қарорлар.

Жамият кузатув кенгаси мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этажтган жамият кузатув кенгаси аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

11.16. Жамият кузатув кенгашининг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) жамият кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинини мумкин.

11.17. Жамият кузатув кенгаси мажлисининг баённомаси имзоланган куни жамиятнинг ижроия органига ижро этиш учун топширилади.

12-МОДДА: ЖАМИЯТНИНГ ИЖРОИЯ ОРГАНИ

12.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилиш яккабошчиллик асосидаги ижроия органи - Бош директор томонидан амалга оширилади.

12.2. Бош директор жамият кузатув кенгаси қарори билан 1 (бир) йил муддатта тайинланади.

12.3. Жамият Бош директорининг ҳукуқ ва мажбуриятлари тегининча конун ва жамият уставида ҳамда жамият билан 1 (бир) йил муддатга тузадиган шартномада белгиланади. Шартнома жамият номидан жамият кузатув кенгашининг раиси ёки кузатув кенгаси ваколат берган шахс томонидан имзоланади. Жамиятнинг Бош директори билан тузиладиган шартномада унинг жамият фаолияти самараадорлигини ошириш бўйича мажбуриятлари ҳамда жамиятнинг йилик бизнес-режасини бажариш қандай бораётганлиги юзасидан акциядорларнинг умумий йигилиши ва жамият кузатув кенгаси олдида берадиган хисоботларининг даврийлиги назарда тутилини керак.

12.4. Жамиятнинг Бош директорига тўланадиган ҳақ микдори ва шартлари жамият фаолиятининг самараадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади.

12.5. Жамиятнинг Бош директори вазифаларини боинка ташкилотларнинг бошқарув органларидаги лавозим билан биргаликда эгаллаб туришга фақат жамият кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйилади.

12.6. Жамият кузатув кенгаши жамиятнинг Бош директори билан тузилган шартномани у шартнома шартларини бузган тақдирда тугатишга (бекор қилишга) хақли. Жамият кузатув кенгаши жамиятнинг Бош директори билан тузилган шартномани, агар у жамият уставини кўнпол тарзда бузса ёки унинг харакатлари (харакатсизлиги) туфайли жамиятга зарап етказилган бўлса ҳам, муддатидан илгари тугатиш (бекор қилиш) хуқуқига эга.

12.7. Жамият кузатув кенгаши томонидан жамият ижроия органининг ваколатларини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, жамият ижроия органининг ваколатларини бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги масала ўша йигилишнинг ўзида ҳал этилиши мумкин.

12.6. Жамият ижроия органи - Бош директорнинг ваколатига жамиятнинг куидалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йигилишинин ёки жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар бундан мустасно.

12.7. Жамиятнинг Бош директори:

- жамият номидан ишончномасиз иш юритади, шу жумладан, унинг манфаатларини ифодалайди;

- жамият номидан битимлар тузади;

- жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси раҳбарини тайинлайди;

- штатларни тасдиқлайди;

- жамиятнинг барча ходимлари бажариши мажбурий бўлган бўйруқлар чиқаради ва кўрсатмалар беради.

- жамият номидан вакиллик қилиш хуқуки учун ишончномалар беради;

- жамият ходимлари билан меҳнат шартномалари тузади ва уларни бекор қиласди, ходимларга нисбатан рағбатлантириш чораларини ва интизомий жазоларни кўллайди;

- акциядорлар умумий йигилиши ва кузатув кенгаши қарорларининг бажарилшинин таъминлайди;

- Ўзбекистон Республикаси қонунлари доирасида жамият томонидан хизматларининг янги турларини ишлаб чиқиши ва амалга ошириши тўғрисида қарорлар қабул қиласди;

- жамият фаолиятига тааллукли ички ҳужжатлар (низомлар, тартиблар, қоидалар, услубий кўлланмалар, регламентлар, тарифлар ва х.), шу жумладан сугурта операциялари, корреспонденциялар ва ҳужжатларни имзолаш ҳамда расмийлаштириш тартиби тўғрисида ҳужжатларни кўриб чиқади ва тасдиқлайди, ушбу устав ва Ўзбекистон Республикаси қонунлари билан тасдиқланиши умумий йигилиши ва жамият кузатув кенгаши ваколатига киритилган ҳужжатлар бундан мустасно;

- сугурта операцияларини ўтказиш, хисоб, хисобот, ички назорат ҳамда жамият фаолиятига алокадор бошқа асосий масалаларни ҳал этади;

- сугурта ва қайта сугурта шартномаларни имзолайди, ижро этилишини таъминлайди ва бекор қиласди;

- сугурта шартномалари ва сугурта турлари бўйича ставкаларни белгилайди;

- ўз ваколати доирасида кадрларни танлаш, тайёрлаш ва улардан фойдаланиши масалаларини ҳал этади;

- жамиятнинг таркибий бўлинмалари, худудий сугурта департаментлари (филиал), ваколатхоналар, сугурат дирекцияси, сугурта марказлари ва бошқалар тўғрисидаги низомларни тасдиқлайди;

- ўзининг ўринбосарлари, таркибий тузилмалар раҳбарлари, уларнинг маъзулият даражасини белгилайди;

- амалдаги қонунчилик ва ушбу устави билан жамият акциядорларининг умумий йигилишини ва кузатув кенгаши ваколатлари жумласига киритилмаган бошқа жамиятнинг куидалик фаолиятига доир бошқа ваколатларни амалга оширади.

12.8. Жамият Бош директори ўз хуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутади ҳамда белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

13-МОДДА: ЖАМИЯТНИНГ БУХГАЛТЕРИЯ ХИСОБ-КИТОБИ ВА МОЛИЯ ХИСОБОТИ

13.1. Жамият қонунчиликда белгиланган тартибда бухгалтерия ҳисобини юритини ва молиявий ҳисобот тақдим этиши шарт.

13.2. Жамиятда бухгалтерия ҳисобининг ташкил этилиши, ҳолати ва ишончлилиги, тегишли органларга ҳар йилги ҳисобот ва бошқа молиявий ҳисоботлар, шунингдек жамиятнинг расмий веб-сайтида ва оммавий ахборот воситаларида акциядорларга, кредиторларга тақдим этиладиган жамият фаолияти түгрисидаги маълумотлар ўз вақтида тақдим этилиши учун жавобгарлик жамият ижроия органининг зиммасида бўлади.

13.3. Жамиятнинг молиявий ҳисоботида кўрсатилган ва акциядорларниң умумий йигилишига тақдим этиладиган молиявий ҳисоботдаги, бухгалтерия балансидаги, фойда ва заарлар ҳисобварагидаги маълумотларнинг ишончлилиги мулкий манфаатлари жамият ёки унинг акциядорлари билан боғлиқ бўлмаган аудиторлик ташкилоти томонидан тасдиқланган бўлини керак.

13.4. Жамиятнинг йиллик ҳисоботи жамиятнинг кузатув кенгаси томонидан дастлабки тарзда тасдиқланиши лозим.

13.5. Жамият:

- жамиятнинг уставини, уставга киритилган, белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган ўзгартиш ва қўшимчаларни, жамиятни ташкил этиши түгрисидаги қарорни, жамият давлат рўйхатидан ўтказилганлиги ҳақидаги гувоҳномани;
- жамиятнинг ўз балансидаги мол-мулкка бўлган ҳукуқларини тасдиқловчи ҳужжатларни;
- акциядорларнинг умумий йигилиши ва жамиятнинг бошқа бошқарув органилари томонидан тасдиқланадиган ҳужжатларни;
- жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси ҳақидаги низомни;
- жамиятнинг йиллик ҳисоботини;
- эмиссиявий қимматли қоғозларни чиқариш түгрисидаги қарорларни;
- акциялар эмиссияси рисоласини;
- бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатларни;
- тегишли органларга тақдим этиладиган молиявий ҳисоботларни;
- жамият акциядорлари умумий йигилишлари ва кузатув кенгаси баённомаларни, шунингдек жамият директорининг буйруқларини;
- жамиятнинг аффилланган шахслари рўйхатларини;
- жамият акциядорларининг реестрларини;
- аудиторлик ташкилотининг хulosалари ва ҳисоботларини, назорат килувчи давлат органларининг текширувлари далолатномаларини саклаши шарт.

13.6. Жамият 13.5.-бандда назарда тутилган ҳужжатлардан акциядорларнинг фойдаланиш имкониятини таъминлайди, бундан бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатлар, шунингдек жамият директорининг буйруқлари ва жамият акциядорларининг реестри мустасно. Жамият акциядорнинг ёзма талабига кўра унга қонунда назарда тутилган ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини ҳак эвазига тақдим этиши шарт. Ҳак миқдори жамият томонидан белгиланади ҳамда ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини тайёрлаш харажатларининг қийматидан ва ҳужжатларни почта оркали жўнатиш билан боғлиқ харажатлардан ортиб кетмаслиги керак. Жамият сўралаётган ҳужжатларни акциядорга электрон шаклда тақдим қилишга ҳақли. Акциядорлар жамият ёки унинг фаолияти түгрисидаги хизмат, тижорат сирини ёки қонун билан қўрикланадиган бошқа сирни ташкил этувчи ахборотни ошкор қилишга ҳақли эмас.

13.7. Жамиятнинг аффилланган шахси қонунга мувофиқ аффилланганлик асослари вуждуга келган пайтдан эътиборан 3 (уч) иш кунидан кечиктирмай қимматли қоғозлар бозорини тартибга солини бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланган маълумотларни батафсия кўрсатган ҳолда ўзининг аффилланганлиги түгрисида ёзма шаклида хабардор қилиши шарт. Агар аффилланган шахснинг айби билан кўрсатилган ахборот тақдим этилмаганлиги ёки ўз вақтида тақдим этилмаганлиги натижасида жамиятга мулкий зарар етказилган бўлса, аффилланган шахс жамият олдида ўзи етказган зарар микдорида жавобгар бўлади. Жамият ўзининг аффилланган шахслари ҳисобини юритиши ва улар түгрисида қонунчилик талабларига мувофиқ ҳисобот тақдим этиши шарт. Жамият аффилланган шахслар рўйхатини қимматли қоғозлар бозорини тартибга солини бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланган тартибда ва муддатларда ҳар йили ўзлон қилиши шарт.

13.8. Жамият қонунчиликда белгиланган тартибда ва муддатларда ўзи тўғрисидаги ахборотни ошкор қилишни амалга оширади.

14-МОДДА: ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ

14.1. Жамият ички аудит хизматини ташкил қилиши мумкин. Бунда ички аудит хизмати жамиятнинг кузатув кенгашига хисобдордир. Жамиятнинг ички аудит хизмати жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари томонидан қонунчиликка, жамият уставига ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия хисобида ва молиявий хисботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишининг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек жамиятни бошқариш юзасидан қонунчиликда белгиланган талабларга риоя этилишини текшириши ҳамда мониторинг олиб борини орқали жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари ишини назорат килади ҳамда баҳолайди.

14.2. Аудиторлик ташкилоти жамият билан тузилган шартномага мувофик қонунчиликда белгиланган тартибда жамият молия-хўжалик фаолиятининг текширилишини амалга оширади ва унга аудиторлик хulosасини тақдим этади. Аудиторлик ташкилоти жамиятнинг молиявий хисботи ва молияга доир бошқа ахборот ҳақидаги нотўғри хulosани ўз ичига олган аудиторлик хulosаси тузилганлиги оқибатида етказилган зарар учун жамият олдида жавобгар бўлади.

15-МОДДА: ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ

15.1. Жамиятни қайта ташкил этиш акциядорлар умумий йигилишининг қарорига кўра кўшиб юбориш, кўшиб олиш, бўлиш, ажратиб чиқариш ва ўзгартирни шаклида амалга оширилади. Қонунчиликда белгиланган ҳолларда юридик шахсларни кўниб юборини, кўниб олини ёки ўзгартирни шаклида қайта ташкил этиш фақат ваколатли давлат органларининг розилиги билан амалга оширилиши мумкин.

15.2. Қайта ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан 30 (үттиз) кундан кечиктирмай жамият ўз кредиторларини бу ҳақда ёзма шаклида хабардор этади.

15.3. Жамиятнинг тугатилиши хуқуқ ва мажбуриятларни хуқукий ворислик тартибida бошка шахсларга ўтказмаган ҳолда жамият фаолиятини тугатишга сабаб бўлади.

15.4. Жамият ихтиёрий равишида тугатилган тақдирда, тугатилаётган жамиятнинг кузатув кенганини жамиятни тугатиш ва тугатувчини ёки тугатиш комиссиясини тайинлани тўғрисидаги масалани акциядорларнинг умумий йигилиши ҳал қилиши учун олиб чиқади. Ихтиёрий равинида тугатилаётган жамият акциядорларининг умумий йигилиши жамиятни тугатишни ва тугатувчини тайинлаш ҳакида қарор қабул қиласди.

15.5. Жамият суднинг қарорига кўра тугатилаётганда тугатувчини тайинлани қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади. Тугатувчи тайинлаиган пайтдан эътиборан жамият ишларини бошқариш бўйича барча ваколатлар унга ўтади. Тугатувчи тугатилаётган жамият помидан судда иштирок этади.

15.6. Тугатувчи жамиятнинг тугатилиши ҳақида оммавий ахборот воситаларида эълон беради. Жамиятни ихтиёрий равишида тугатиш тўғрисидаги эълон рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан унинг расмий веб-сайтига жойлаштирилади. Жамиятнинг тугатилишини ҳакида эълонда унинг кредиторлари талабларини билдириш тартиби ва муддатлари кўрсатилиди. Бу муддат тугатиш тўғрисидаги эълон чиккан пайтдан эътиборан икки ойдан кам бўлмаслиги керак.

15.7. Агар тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинган пайтга келиб жамият кредиторлар олдида мажбуриятларга эга бўлмаса, унинг мол-мулики қонунчиликка мувофик акциядорлар ўртасида тақсимланади.

15.8. Тугатувчи кредиторларни аниқлаш ва дебиторлик қарзларини олиш чора-тадбирларини кўради, шунингдек кредиторларни жамиятнинг тугатилиши тўғрисида ёзма шаклида хабардор қиласди.

15.9. Рўйхатдан ўтказувчи орган юридик шахсларнинг ягона давлат реестрига тегинчи ёзувни киритган пайтдан эътиборан жамиятни тугатиш тамомланган, жамият эса фаолиятни тугатган деб ҳисобланади.

Умумий йиғилиш раиси

Абдурахимова Ш.Р.

Умумий йиғилиш котиби

Сатимкулова Н.У.